

Fastsatt som forskrift av Utdanningsdirektoratet 4. mars 2008 etter delegasjon i brev av 26. september 2005 fra Utdannings- og forskningsdepartementet med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 3-4 første ledd.

Gjelder fra 01.08.2008

Gjelder til 31.07.2018

Utgått

Formål

Raske endringer i teknologi og samfunn fører til endringer i hvordan medieprodukter blir laget, brukt og formidlet i mediene. Antall formidlingskanaler øker, og konkurransen om å fange publikums oppmerksomhet er blitt større. Dette stiller nye krav til spesialkompetanse hos yrkesutøvere i medie- og kommunikasjonssektoren.

Valgfritt programfag bilde skal bidra til å videreutvikle kompetanse i bildeproduksjon innen forskjellige sjangrer og for ulike medieprodukter. Programfaget skal oppøve evnen til å kjenne igjen og forstå ulike historiske og kulturelle uttrykk og hvilke virkemidler som brukes for å påvirke holdninger, følelser og handlinger. Opplæringen skal oppøve kritisk bevissthet om slike virkemidler i egne og andres produksjoner. Opplæringen skal gi grunnlag for faglig arbeid i samsvar med gjeldende etiske og juridiske normer og regler. Opplæringen skal videre bidra til å utvikle teknologikyndige, kreative, reflekterte og tilpasningsdyktige yrkesutøvere som kan være med på å finne løsninger på nye og skiftende utfordringer innen bildeproduksjon.

Valgfritt programfag bilde skal være relevant for ulike medieyrker og fremme selvstendig tenkning og evne til å samarbeide med andre faggrupper i mediebransjen. Programfaget danner grunnlag for yrkesutøvelse og høyere utdanning.

Struktur

Valgfritt programfag bilde består av to hovedområder. Hovedområdene utfyller hverandre og må sees i sammenheng.

Oversikt over hovedområdene:

Årstrinn	Hovedområder
Vg3	Bildeproduksjon Bildebearbeiding

Hovedområder

Hovedområdet omfatter utforskning av bilders fortellerpotensial gjennom arbeid med bildeproduksjoner på location og i studio. Det inngår videre å planlegge, lage, vurdere og dokumentere bildeproduksjoner etter yrkesfaglige standarder og i samsvar med etiske normer og gjeldende regelverk.

Hovedområdet omfatter redigering av bilder for å forsterke uttrykket og slutføre produksjonen. Det inngår også å forstå bilders påvirkningskraft og formidlingsevne og å kunne bruke denne kompetansen i egne produksjoner. I hovedområdet inngår videre å bruke uttrykkshistorien for å utvikle eget uttrykksregister.

Timetall

Timetallet er oppgitt i enheter på 60 minutter.

Valgfritt programfag bilde 140 årstimer

Grunnleggende ferdigheter

Grunnleggende ferdigheter er integrert i kompetansemålene der de bidrar til utvikling av og er en del fagkompetansen. I valgfritt programfag bilde forstås grunnleggende ferdigheter slik:

Å kunne uttrykke seg muntlig og skriftlig i valgfritt programfag bilde innebærer å kunne redegjøre for etiske og estetiske problemstillinger knyttet til medieprodukter. Det dreier seg også om å kommentere og vurdere egne og andres medieprodukter ved hjelp av fagterminologi. Det innebærer videre å skrive variert og presist og kvalitetssikre eget arbeid.

Å kunne lese i valgfritt programfag bilde innebærer å lese, tolke og forstå hvilken rolle bilder spiller i sammensatte tekster av ulik kompleksitet innen ulike sjangrer i forskjellige medier.

Å kunne regne i valgfritt programfag bilde innebærer å kunne sette opp en produksjonskalkyle og forstå og bruke prinsippene for bildeoppløsning, filstørrelser og kompresjonsteknikker.

Å kunne bruke digitale verktøy i valgfritt programfag bilde innebærer å lage bilder og multimedieprodukter ved hjelp av digitale verktøy og å bruke slike verktøy i publisering av medieprodukter. Det innebærer også å bruke slike verktøy til informasjonssøk og utveksling av informasjon.

Kompetansemål

Bildeproduksjon

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- planlegge, gjennomføre, vurdere og dokumentere bildeproduksjoner tilpasset mediet, på location og i studio
- utforske og bruke ulike former for fortellerteknikk og dramaturgi i egne bildefortellinger
- drøfte og dokumentere hvordan bruk av bildedesign og valg av utstyr, lyssetting og fotografiske effekter påvirker budskapet
- planlegge og gjennomføre en bildeproduksjon innenfor faste rammer for tidsbruk og økonomi
- bruke og drøfte tidligere tiders uttrykk som inspirasjonskilde for egne bildeuttrykk
- redegjøre for etiske normer og gjeldende regelverk med helse-, miljø- og sikkerhetsbestemmelser, og drøfte hvordan disse er ivaretatt i egne og andres produksjoner
- anvende fagterminologi i dokumentasjon og vurdering av bilder

Bildebearbeiding

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- bruke, vurdere og dokumentere ulike effekter og teknikker i redigeringen for å forsterke et budskap
- beskrive og tolke bilders innhold og redegjøre for bilders påvirkningskraft
- kunne sette egne bildeuttrykk inn i en uttrykkshistorisk sammenheng
- velge format for lagring og distribusjon av bilder og drøfte hvordan valgene påvirker kvaliteten på bildematerialet
- arkivere bilder for videre bruk

Vurdering

Vg3 bilde

Bestemmelser for sluttvurdering:

Standpunktvurdering

Programfag	Ordning
Bilde	Eleven skal ha standpunktkarakter i dette valgfrie programfaget.

Eksamen for elever

Programfag	Ordning
Bilde	Eleven kan trekkes ut til en praktisk eksamen i dette valgfrie programfaget. Eksamenen blir utarbeidet og sensurert lokalt.

Eksamen for privatister

Programfag	Ordning
Bilde	Privatisten skal opp til praktisk eksamen i dette valgfrie programfaget. Eksamenen blir utarbeidet og sensurert lokalt.

De generelle bestemmelsene om vurdering er fastsatt i forskrift til opplæringsloven.